

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O OBITELJSKOM
POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU**

Zagreb, listopad 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O OBITELJSKOM POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1., članka 16. i članka 50. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Aktualan problem predstavljaju nejasno definirana pravila u brojnim propisima kojima su tek djelomično, a različito, regulirana prava i obveze obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (u daljnjem tekstu: OPG), odnosno do sada nije donesen ni jedan propis koji na jednom mjestu regulira prava i obveze OPG-a.

OPG je organizacijski oblik gospodarskog subjekta poljoprivrednika u svojstvu fizičke osobe koji radi stvaranja dohotka samostalno i trajno obavlja djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti, a temelji se na radu njegovih članova te korištenju vlastitih i/ili unajmljenih proizvodnih resursa.

Donošenje ovoga Prijedloga zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) je nužno kako bi se posebnim zakonom utvrdili uvjeti za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede i s njom povezanih dopunskih djelatnosti koje se obavljaju na OPG-u kao organizacijskom obliku gospodarskog subjekta fizičke osobe te način i uvjeti za upis u Upisnik OPG-ova, odgovornost, prava i obveze nositelja OPG-a i članova OPG-a, kao i druga pitanja bitna za OPG.

Namjera je sve navedene uvjete, kao i način upisa OPG-a u Upisnik OPG-ova na transparentan način obuhvatiti, objediniti i regulirati Prijedlogom zakona, uz omogućavanje diverzifikacije poljoprivrednih djelatnosti na OPG-u, te uz otvaranje daljnjih mogućnosti pojednostavljenja i fleksibilizacije uvjeta za obavljanje gospodarske poljoprivredne djelatnosti na načelima i iskustvima pozitivnih europskih praksi.

Na temelju podataka objavljenih na stranicama Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja), je razvidno da je na dan 31. prosinca 2016. godine u Upisniku poljoprivrednika, a ranije Upisniku poljoprivrednih gospodarstava koji se vodi sukladno zakonu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike, upisano sveukupno 170.515 gospodarstava od kojih su prema tipu 2.566 trgovačka društva, 2.201 obrti, 385 zadruge, 196 ostali oblici, a 165.167 su OPG - obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Prema podacima objavljenim na stranicama Agencije za plaćanja iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava o tipologiji korištenja poljoprivrednog zemljišta na dan 31. prosinca 2014. godine, od 155.760 poljoprivrednih gospodarstava, njih 42.189 koristilo je poljoprivredne površine manje od 1 ha, odnosno u prosjeku 0,43 ha, dok 52.460 poljoprivrednih gospodarstava ima površine od 1 do 3 ha, u prosjeku 1,85 ha ukupno. Prema podacima o tipologiji korištenja poljoprivrednog zemljišta na dan 31. prosinca 2016. godine, od 149.441

poljoprivrednog gospodarstva, njih 89.157 je koristilo poljoprivredne površine manje od 3 ha, u prosjeku 1,22 ha. Dakle 60% OPG-ova koristi površine manje od 3 ha.

Nadalje je razvidno prema podacima iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava da 21.074 upisanih gospodarstava (12%) uopće nema upisano korištenje poljoprivrednih površina.

Za analizu tipologije poljoprivrednih gospodarstava i izračunu ekonomske veličine korištena je SO vrijednost za Standardni prinos (SO od engl. Standard output) (u daljnjem tekstu: SO), odnosno standardni ekonomski rezultat koji označava ukupni standardni ekonomski rezultat poljoprivrednog gospodarstva, a koji se izračunava prema međunarodnoj metodologiji - FADN kalkulatoru, sukladno odredbama Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/220 od 3. veljače 2015. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1217/2009 o uspostavi sustava za prikupljanje knjigovodstvenih podataka o prihodima i poslovnim aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava u Europskoj uniji (SL L 46, 19.2.2015.), na način kojim se računa standardni ekonomski rezultat SO tipologije poljoprivrednih gospodarstava Europske unije. Ekonomska veličina poljoprivrednog gospodarstva SO je iskazan u kunskoj protuvrijednosti strane valute eura.

Tako u Republici Hrvatskoj oko 89.157 poljoprivrednih gospodarstava koja koriste poljoprivredne površine manje od 3 ha imaju SO vrijednost, iskazanu u kunskoj protuvrijednosti strane valute, manju od 3.000 eura. Kada im se pribroje poljoprivredna gospodarstva bez upisanog korištenja zemljišta, proizlazi da oko 110.231 poljoprivrednih gospodarstava (89.157+21.074) upisanih u Upisnik poljoprivrednika ima SO iskazan u kunskoj protuvrijednosti strane valute manji od 3.000 eura, odnosno procjenjuje se da se bave poljoprivrednom proizvodnjom u vrlo malom obuhvatu ili samo za podmirenje osobnih potreba.

Iznesena kalkulacija se okvirno poklapa s prosječnim brojem poljoprivrednih gospodarstava koja koriste određene oblike izravnih potpora koje se obračunavaju po površini budući da oko 70.000 upisanih poljoprivrednih gospodarstava ne koristi te oblike potpore.

Usporedbom statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku (u daljnjem tekstu: DZS) i podataka objavljenih na stranicama Agencije za plaćanja iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava o tipologiji korištenja poljoprivrednog zemljišta je razvidno kako je na dan 31. prosinca 2016. godine u sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednoga zemljišta u digitalnom grafičkom obliku (u daljnjem tekstu: ARKOD sustav) upisano korištenje 1.112.733 ha poljoprivrednih površina, dok je prema statističkim podacima DZS-a poljoprivrednih površina 1.537.629 ha.

Ova razlika ukazuje da sve poljoprivredne površine, koje se koriste u proizvodnji poljoprivrednih proizvoda, odnosno u konačnici hrane, nisu upisane u ARKOD sustav, što onemogućava praćenje stvarne sljedivosti hrane, praćenje upotrebe pesticida, stanja i zaštite zemljišta od onečišćenja, odnosno otežava kontrolu zapuštenog i neobrađenog zemljišta.

Nadalje, ovo ukazuje na pretpostavke da se pojedino poljoprivredno zemljište koristi u proizvodnji iako nije poznato tko ga i na koji način koristi, odnosno da se korištenjem oko 425.000 ha proizvode proizvodi koji narušavaju tržišne uvjete te stvaraju pretpostavke za „sivo tržište“ i ostvarivanje dohotka koji se ne prikazuje u poslovnim knjigama.

Takvo stanje često narušava provedbu propisa koji imaju zadaću osigurati kontinuitet aktivnosti, omogućiti proizvodnju zdravstveno ispravne hrane i osigurati njenu sljedivost,

zaštititi zemljište od oštećenja i onečišćenja, zaštititi dobrobiti životinja, zaštititi zdravlje ljudi, životinjskog i biljnog svijeta te u konačnici zaštititi prirodu i okoliš.

Iz analize podataka iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava objavljenih na stranicama Agencije za plaćanja o tipologiji nositelja i članova OPG-a na dan 31. prosinca 2016. godine, te usporedbom s podacima o dobnoj strukturi i broju zaposlenih na poljoprivredi razvidno je da su od 170.515 poljoprivrednih gospodarstava, 165.167 OPG-ovi, od kojih 103.877 OPG-a ima nositelje starije od 56 godina, od čega je 59.899 starije od 65 godina. Od 62.128 OPG-a koji imaju nositelje OPG-a mlađe od 56 godina, samo 16.372 nositelja mlađa su od 40 godina. Dodatno u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava je uz ukupan broj od 165.167 nositelja OPG-a upisano 147.009 članova, odnosno ukupno 312.176 osoba (članova i nositelja) čija je dobna struktura slična strukturi nositelja OPG-a, odnosno oko 63% ih je starije od 56 godina.

Ovakva dobna struktura, iako je u osnovi vezana za OPG-ove s malom prosječnom veličinom korištenog zemljišta, otežava primjenu onih propisa koji su namijenjeni za praćenje primjene agrotehničkih mjera, zaštite poljoprivrednog zemljišta, izvještavanje o poljoprivrednoj proizvodnji, izvještavanje o prodaji poljoprivrednih proizvoda, praćenje profesionalne upotrebe zaštitnih sredstava i omogućavanje diverzifikacije aktivnosti u poljoprivredi.

Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Naprijed navedeno, ukazuje na potrebu definiranja razlikovnog okvira za ona poljoprivredna gospodarstva koja se poljoprivredom bave u vrlo ograničenom obuhvatu u okviru vlastitih potreba od onih poljoprivrednih gospodarstava koji se poljoprivredom bave u proizvodnom, poduzetničkom i tržišno orijentiranom obuhvatu.

Obzirom da OPG ne može stjecati prava i obveze te ne može biti stranka u postupku nego je to uvijek fizička osoba – nositelj OPG-a, a budući da ne postoje prema iznesenim pokazateljima jasni razlikovni uvjeti za ovako velik broj od 165.167 OPG-ova, pojedine institucije, pogotovo investicijske banke, često ne prepoznaju OPG kao poduzetnički i gospodarski subjekt i organizacijski oblik.

OPG je strateški važan organizacijski oblik poljoprivrednog gospodarstva u Republici Hrvatskoj za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja OPG-a, odnosno ostvarivanja načela opće sigurnosti hrane i očuvanja prirodnih poljoprivrednih resursa uz unaprjeđenje i povećavanje konkurentnosti OPG-a te jačanje društvene, socijalne, gospodarske i ekološke uloge OPG-a.

Stoga je cilj donošenja Prijedloga zakona definirati OPG kao prepoznatljiv i prihvaćen organizacijski oblik poljoprivrednika u kojem se obavljaju gospodarske djelatnosti poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti sa svrhom ostvarivanja dohotka ili dobiti proizvodnjom i prodajom proizvoda ili pružanjem usluga na tržištu.

Ciljana skupina obuhvaća 62.128 OPG-a koji imaju nositelje mlađe od 56 godina koje je potrebno potaknuti i usmjeriti u poduzetničkim aktivnostima kako bi nastavili svoj rad u poljoprivredi na područjima gdje žive i rade te ih postupno usmjeriti profesionalizaciji i edukaciji.

Kako se ne bi stvorila pravna praznina za OPG-ove čija je ekonomska veličina gospodarstva manja od 3.000 eura, a koja se za osobne potrebe bave poljoprivredom u okviru korištenja prirodnih bogatstava zemlje i prodajom, odnosno zamjenom od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju, a kojima obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede nije glavna djelatnost, odnosno zanimanje poljoprivrednik nije glavno ili jedino zanimanje

propisana je mogućnost da se takva OPG upisuju u Upisnik poljoprivrednika koji vodi Agencija za plaćanja sukladno zakonu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike. Na taj se način njihova dosadašnja zatečena prava i obveze ne umanjuju niti ne mijenjaju.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Prijedlogom zakona će se omogućiti usuglašeno postupanje nadležnih tijela i transparentan način postupanja te bolji i učinkovitiji sustav.

Donošenjem Prijedloga zakona i daljnjim usklađivanjem posebnih propisa omogućit će se pojednostavljena pravila za diverzificiranje i poduzetničke slobode te kreativnost u stvaranju i stjecanju dohotka kroz pojednostavljeno uključivanje u različite dopunske djelatnosti, ali prema osnovnim pravilima, kojima će se motivirati poljoprivrednike da jedna obitelj ima jedan OPG koji omogućava održivo gospodarstvo i samozapošljavanje članova obitelji uz destimuliranje usitnjavanja proizvodnih resursa te uz stvaranje uvjeta za njihovo okrupnjavanje.

Donošenjem Prijedloga zakona daje se formalna podrška OPG-ovima da im u radu na sezonskim i povremenim poslovima OPG-a smiju pomagati članovi najšire obitelji bez obveze zasnivanja radnog odnosa.

Prijedlog zakona ne narušava, odnosno ne propisuje uvjete iz djelokruga poreznog sustava, međutim namjera je njime stvoriti pretpostavke za prepoznavanje ciljnih skupina i prilagodbu fiskalnih obveza mogućnostima poljoprivrednih gospodarstava, uz pretpostavku da OPG na jasan način može prikazati troškove i prihode poslovanja u odnosu na troškove života.

Na temelju zakona kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike postoji obveza OPG-a za vođenje evidencija o prodaji, međutim bez povezivanja s podacima o proizvodnji taj sustav u kontroli prodaje je neučinkovit čime je pristup „sivom tržištu“ pretjerano otvoren, a poljoprivrednici gube dio dohotka koji završava kod „prekupaca“. Stoga se Prijedlogom zakona propisuju načini vođenja evidencija o proizvodnji, uslugama i prodaji čijom uspostavom se omogućava da sustav kontrola bude učinkovit. Prijedlogom zakona će se omogućiti da proizvodni resursi OPG-a koji su neophodni za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede budu zaštićeni od ovrhe na isti način kao i imovina nužna za obiteljski život i stanovanje.

Strukturnim promjenama obuhvata poljoprivrednih i dopunskih djelatnosti obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava namjerava se omogućiti restrukturiranje poljoprivrede, a daljnjim djelovanjem na smanjenje barijera (administrativno-birokratskih i fiskalnih) ostvariti uvjete za gospodarski rast i razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Namjera je Prijedlogom zakona na nedvojben način u narednom vremenskom razdoblju otvoriti mogućnosti proširenja obuhvata poljoprivrednih djelatnosti kojima se u dopuštenom obliku može baviti OPG, potaknuti OPG-ove na razvoj vlastitih kapaciteta u proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i pružanja usluga OPG-a u poljoprivredi i s njom povezanim djelatnostima na načine koji omogućuju bolje korištenje proizvodnih kapaciteta te bolje korištenje znanja, vještina i rada članova OPG-a.

Prijedlog zakona je dio paketa reformskih zakona u području I. reformskog prioriteta „Poticajno poslovno okruženje, jačanje poljoprivrede, turizma i održivog razvoja“, a OPG predstavlja strateški važan organizacijski oblik poljoprivrednog gospodarstva u Republici

Hrvatskoj za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja, odnosno ostvarivanja načela opće sigurnosti hrane i očuvanja prirodnih poljoprivrednih resursa uz unaprjeđenje i povećavanje konkurentnosti te jačanje društvene, socijalne, gospodarske i ekološke uloge OPG-a.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Prijedloga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, obzirom da se unutar postojećeg zakonodavnog okvira na precizniji način uređuju pitanja vezana za OPG, a za provedbu se koristi postojeća infrastruktura Upisnika poljoprivrednika koji vodi Agencija za plaćanja sukladno zakonu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike.

Za provedbu Prijedloga zakona koristit će se uspostavljena infrastruktura i postojeći ljudski i operativni kapaciteti Agencije za plaćanja te postojeće informatičke platforme za upravljanje bazama u okviru Upisnika poljoprivrednika.

U konačnici unutar postojećeg sustava Upisnika poljoprivrednika će biti potrebno implementirati nove funkcionalnosti što iziskuje nadogradnju postojećeg informatičkog sustava, a cjelovita slika o potrebnoj nadogradnji novih funkcionalnosti i prilagodbi informatičkog sustava Agencije za plaćanja biti će poznata nakon donošenja provedbenog propisa. Stoga će za provedbu Prijedloga zakona, Agencija za plaćanja u okviru svojega proračuna za 2018. godinu, predvidjeti i planirati financijska sredstva potrebna za nadogradnju informatičkog sustava.

PRIJEDLOG ZAKONA O OBITELJSKOM POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju uvjeti za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede i s njom povezanih dopunskih djelatnosti koje se obavljaju na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (u daljnjem tekstu: OPG) kao organizacijskom obliku, način i uvjeti za upis u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (u daljnjem tekstu: Upisnik OPG-ova), odgovornost, prava i obveze nositelja OPG-a i članova OPG-a, utvrđuju se nadležna tijela i nadzor u primjeni Zakona.

Primjena Zakona

Članak 2.

Ovaj Zakon primjenjuju se na fizičke osobe koje u organizacijskom obliku OPG-a obavljaju gospodarsku djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti na teritoriju Republike Hrvatske.

Strateška važnost i ciljevi

Članak 3.

OPG je strateški važan organizacijski oblik poljoprivrednog gospodarstva u Republici Hrvatskoj.

Članak 4.

Ciljevi održivog razvoja OPG-a u Republici Hrvatskoj su ostvarivanje načela opće sigurnosti hrane i očuvanja prirodnih poljoprivrednih resursa uz unaprjeđenje i povećavanje konkurentnosti OPG-a te jačanje društvene, socijalne, gospodarske i ekološke uloge OPG-a.

Pojmovi

Članak 5.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

a) *OPG* je organizacijski oblik gospodarskog subjekta poljoprivrednika u svojstvu fizičke osobe koji radi stvaranja dohotka samostalno i trajno obavlja djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti, a temelji se na radu njegovih članova te korištenju vlastitih i/ili unajmljenih proizvodnih resursa

b) *djelatnost poljoprivrede* obuhvaća bilnogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti sukladno skupinama 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5 i 01.6 Nacionalne klasifikacije djelatnosti

c) *pomoćne djelatnosti u poljoprivredi* se obavljaju korištenjem, obradom i održavanjem zemljišta, uzgojem, žetvom ili berbom bilja, držanjem i/ili uzgojem te korištenjem stoke, a obuhvaćaju proizvodne djelatnosti radi proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (navedenih u Uredbi (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013.), osim proizvoda iz Priloga I. dijelova II. XI. te Uredbe ili uslužne djelatnosti uključujući pripremu, pakiranje, transport, skladištenje i/ili promet tih proizvoda, te usluživanje i iznajmljivanje

d) *dopunske djelatnosti na OPG-u* su proizvodne i uslužne djelatnosti povezane s poljoprivredom koje omogućuju bolje korištenje proizvodnih kapaciteta te bolje korištenje znanja, vještina i rada članova OPG-a

e) *zemljište* podrazumijeva poljoprivredno zemljište sukladno posebnom propisu koji uređuje poljoprivredno zemljište

f) *stoka* podrazumijeva domaće životinje u stočarskoj proizvodnji sukladno posebnom propisu koji uređuje stočarstvo

g) *obiteljsko kućanstvo* čine bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu, kao i njihova djeca te druge osobe koje žive u istom kućanstvu, privređuju, odnosno ostvaruju prihode na drugi način i troše ih zajedno

h) *članovima obitelji* smatraju se bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu, krvni srodnici u pravoj liniji (djedovi i bake, roditelji, djeca, unuci i praunuci) i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu; krvni srodnici u pobočnoj liniji (braća i sestre te njihovi potomci, braća i sestre oca i majke te njihovi potomci) i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu, srodnici po tazbini (roditelji supružnika, braća i sestre supružnika te njihovi potomci) i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu; pastorčad i posvojenici i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu; korisnik udomiteljstva kojem fizička osoba pruža uslugu udomiteljske skrbi ili osoba koju je ta fizička osoba dužna uzdržavati odnosno osoba s kojom ta fizička osoba živi kao bračni drug, izvanbračni drug, osoba u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu

i) *nositelj OPG-a* je izabrani član OPG-a koji je nositelj prava i obveza OPG-a, a u svojstvu odgovorne osobe predstavlja i upravlja OPG-om

j) *ekonomska veličina poljoprivrednog gospodarstva* iskazuje se kao standardni ekonomski rezultat - SO vrijednost za Standardni prinos (SO od engleskog Standard output) i označava ukupni standardni ekonomski rezultat poljoprivrednog gospodarstva, a izračunava se prema

međunarodnoj metodologiji - FADN kalkulatoru kojim se računa standardni ekonomski rezultat SO tipologije poljoprivrednih gospodarstava Europske unije sukladno odredbama Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/220 od 3. veljače 2015. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1217/2009 o uspostavi sustava za prikupljanje knjigovodstvenih podataka o prihodima i poslovnim aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava u Europskoj uniji (SL L 46, 19.2.2015.)

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i na ženski rod.

II. NADLEŽNA TIJELA I INSTITUCIONALNA PODRŠKA

Nadležno i provedbeno tijelo

Članak 6.

(1) Nadležno tijelo za provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Provedbeno tijelo u provedbi ovoga Zakona je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) osnovana posebnim propisom.

Institucionalna i programska podrška

Članak 7.

(1) Agencija za plaćanja vodi Upisnik OPG-ova kao javnu službenu evidenciju u elektroničkom obliku koja sadrži vjerodostojne i ažurirane podatke o subjektima upisa, fizičkim osobama u organizacijskom obliku OPG-a za koje je upis u Upisnik OPG-ova propisan ovim Zakonom.

(2) Agencija za plaćanja u okviru prenesenih javnih ovlasti sukladno ovom Zakonu kao jedinstveno javno tijelo vodi upravni postupak vezan uz upis OPG-a u Upisnik OPG-ova te obavlja i druge upravne i administrativne poslove radi evidentiranja podataka o OPG-u u Upisnik OPG-ova.

(3) Agencija za plaćanja rješava u provedbi postupka iz stavka 2. ovoga članka na temelju podnesenog zahtjeva za upis u Upisnik OPG-ova (u daljnjem tekstu: zahtjev za upis) koji predstavlja obrazac s propisanim priložima i dokazima na temelju kojih se provode potrebna evidentiranja podataka o OPG-u sukladno ovom Zakonu.

(4) Agencija za plaćanja u upravnom postupku iz stavka 2. ovoga članka rješava o upisu u Upisnik OPG-ova, odjavi iz Upisnika OPG-ova, upisu, promjeni ili brisanju dopunske djelatnosti OPG-a, upisu ili promjeni statusa OPG-a, upisu ili promjeni nositelja OPG-a, upisu, odjavi ili promjeni članova OPG-a, upisu ili promjeni sjedišta OPG-a, upisu ili promjeni izdvojenog pogona/proizvodne jedinice OPG-a u Upisniku OPG-ova te donosi rješenje kojim se traženi upis u Upisnik OPG-ova ili pojedina promjena odobrava ili odbija,

odnosno na temelju podnesenog zahtjeva izdaje Izvod o podacima koji se vode u Upisniku OPG-a.

(5) Protiv rješenja Agencije za plaćanja može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(6) Obrazac zahtjeva i potrebne dokaze koji se prilažu uz zahtjev za upis iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom će propisati ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 8.

(1) Upisnik OPG-ova je namijenjen ostvarivanju načela pravne sigurnosti između države i pojedinca te pojedinca prema trećim osobama o činjenicama koje su predmetom upisa, a prema načelu javnosti pojedini podaci su javni.

(2) Agencija za plaćanja unosi i evidentira podatke u Upisnik OPG-ova, a podaci se objedinjavaju u središnjoj bazi podataka Upisnika poljoprivrednika koja se vodi sukladno zakonu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike te su njezin sastavni dio i mogu se koristiti kao dio provedbe integriranog administrativnog i kontrolnog sustava (IAKS).

(3) Oblik i način vođenja Upisnika OPG-ova, sadržaj podataka iz Upisnika OPG-ova koji se javno objavljuju te sadržaj podatka iz Upisnika OPG-ova čije se korištenje u depersonaliziranom obliku omogućuje za službeno korištenje drugim javnim tijelima te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i/ili lokalnim akcijskim grupama za potrebe lokalnih i regionalnih strategija i planiranje projekata, pravilnikom će propisati ministar.

III. UVJETI ZA OBAVLJANJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI POLJOPRIVREDE

Opći uvjeti obavljanja djelatnosti i proizvodni resursi OPG-a

Članak 9.

(1) Fizička osoba koja ima prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske može radi ostvarivanja dohotka ili dobiti proizvodnjom i prodajom proizvoda ili pružanjem usluga na tržištu obavljati samostalno gospodarske djelatnosti poljoprivrede u organizacijskom obliku OPG-a sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Fizička osoba koja ima prebivalište na teritoriju druge države članice Europske unije ili potpisnice Sporazuma o europskom gospodarskom prostoru te Švicarske Konfederacije, ako ima pravo korištenja proizvodnih resursa na teritoriju Republike Hrvatske može u Republici Hrvatskoj obavljati gospodarsku djelatnost poljoprivrede u organizacijskom obliku OPG-a sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Fizičke osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju biti upisane u Upisnik OPG-ova sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 10.

(1) Trajno obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede iz članka 5. stavka 1. točaka b), c) i d) ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: gospodarske djelatnosti poljoprivrede) u organizacijskom obliku OPG-a podrazumijeva samostalno obavljanje tih djelatnosti unutar jedne kalendarske godine neovisno o budućem trajanju.

(2) Neovisno o sezonskom karakteru poljoprivrede, organizacijski oblik i/ili status OPG-a se ne može stjecati radi sezonskog obavljanja pojedinih poljoprivrednih djelatnosti.

Proizvodni resursi

Članak 11.

(1) Uvjet za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede u organizacijskom obliku OPG-a je posjedovanje i korištenje proizvodnih resursa u poljoprivredi i to zemljišta za bilinogojstvo, odnosno posjedovanje stoke za stočarstvo, odnosno posjedovanje i raspolaganje potrebnim proizvodnim resursima i/ili korištenje stručnih znanja i/ili vještina ako su propisani za pojedinu djelatnost.

(2) Proizvodnim resursima osim onih navedenih u stavku 1. ovoga članka osobito se smatraju: zemljište, nasadi, stoka, zgrade za stoku, pomoćne zgrade, skladišta, objekti za proizvodnju u zaštićenom prostoru, objekti s opremom za čuvanje, skladištenje, preradu i pakiranje, objekti za prodaju, objekti za boravak i usluge, poljoprivredna mehanizacija, priključni, radni i drugi strojevi, uređaji, alati i oprema, transportna sredstva, rad, stručna znanja i vještine.

(3) Proizvodni resursi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede mogu biti u vlasništvu, posjedu, zakupu, koncesiji, najmu, odnosno korištenju nositelja OPG-a i/ili članova OPG-a.

Članak 12.

(1) OPG kao organizacijski oblik mora radi osiguravanja sljedivosti poljoprivrednih proizvoda obavljati gospodarsku djelatnost poljoprivrede korištenjem proizvodnih resursa koji su upisani u Upisnik OPG-ova.

(2) OPG je dužan u Upisnik OPG-ova upisati vlastite ili unajmljene proizvodne resurse kojima raspolažu nositelj OPG-a i/ili članovi OPG-a temeljem vlasništva, posjeda, suglasnosti ili ugovornog odnosa.

(3) Ako je za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede OPG-u potreban proizvodni/radni prostor, OPG može obavljati samo onu djelatnost za koji nositelj OPG-a i/ili pojedini član OPG-a ima dokaz o pravu korištenja prostora.

(4) Prostor, oprema i sredstva potrebna OPG-u za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede moraju udovoljavati minimalnim tehničkim i ostalim uvjetima koji se odnose na obavljanje pojedine djelatnosti, a OPG je odgovoran za primjereno održavanje

elektroenergetske opreme, uređaja i instalacija koje koristi za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede, te za njihovu tehničku ispravnost u skladu s posebnim propisima.

(5) OPG može pojedine gospodarske djelatnosti poljoprivrede obavljati u stambenim ili radnim prostorijama kojima raspolaže OPG.

(6) Obrazac popisa proizvodnih resursa koji se moraju upisati u Upisnik OPG-ova i dokaze o njihovom raspolaganju koji se podnose prilikom upisa u Upisnik OPG-ova pravilnikom će propisati ministar.

Posebni uvjeti za obavljanje dopunske djelatnosti na OPG-u -

Članak 13.

(1) Fizička osoba iz članka 9. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona može u organizacijskom obliku OPG-a obavljati slijedeće dopunske djelatnosti:

- proizvodnju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na OPG-u
- izradu neprehrambenih proizvoda i predmeta opće uporabe na OPG-u
- pružanje ugostiteljskih, turističkih i ostalih usluga na OPG-u i
- pružanje ostalih sadržaja i aktivnosti na OPG-u.

(2) Popis dopunskih djelatnosti koje se mogu obavljati na OPG-u iz stavka 1. ovoga članka naveden je u Prilogu ovoga Zakona i njegov je sastavni dio.

(3) Detaljan pregled dopunskih djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka koje se mogu obavljati na OPG-u, s popisom zanimanja tradicijskih obrta i vještina potrebnih za obavljanje pojedine dopunske djelatnosti te dokaze o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dopunskih djelatnosti na OPG-u koji se podnose prilikom upisa u Upisnik OPG-ova pravilnikom će propisati ministar.

Odabir dopunskih djelatnosti OPG-a

Članak 14.

(1) OPG može dobrovoljno odabrati i u Upisnik OPG-ova upisati jednu ili veći broj dopunskih djelatnosti iz članka 13. ovoga Zakona ako za njih ispunjava propisane uvjete.

(2) OPG može obavljati samo one gospodarske djelatnosti poljoprivrede, odnosno samo one dopunske djelatnosti OPG-a za koje ispunjava propisane uvjete i koje ima upisane u Upisnik OPG-a sukladno odredbama ovoga Zakona.

Odabir organizacijskog oblika OPG-a

Članak 15.

(1) Fizička osoba koja radi samostalnog obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede ima ekonomsku veličinu gospodarstva veću od kunske protuvrijednosti izražene

u stranoj valuti od 3.000 eura i/ili koja je po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit sukladno posebnim propisima, ako odabere organizacijski oblik OPG-a mora se upisati u Upisnik OPG-ova sukladno ovom Zakonu.

(2) Fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka može odabrati organizacijski oblik OPG-a za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede kao glavne ili dopunske djelatnosti, odnosno odabrati zanimanje poljoprivrednik kao glavno ili dodatno zanimanje sukladno uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(3) Fizička osoba ako je osigurana po drugoj osnovi obaveznog osiguranja može odabrati organizacijski oblik OPG-a za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede kao dodatnog zanimanja sukladno uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(4) Fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka ne može istovremeno imati prijavljen obrt za obavljanje poljoprivredne djelatnosti prema posebnom zakonu i OPG prema ovom Zakonu.

Članak 16.

(1) Fizička osoba koja se bavi poljoprivredom u organizacijskom obliku OPG-a, a nije se sukladno članku 15. stavku 1. ovoga Zakona obvezna upisati u Upisnik OPG-ova, upisuje se u Upisnik poljoprivrednika koji vodi Agencija za plaćanja sukladno zakonu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike.

(2) Agencija za plaćanja obavlja upis i evidentira svaku promjenu u Upisniku poljoprivrednika iz stavka 1. ovoga članka rješenjem.

(3) Ako fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka tijekom kalendarske godine ostvari ekonomsku veličinu gospodarstva veću od kunske protuvrijednosti izražene u stranoj valuti od 3.000 eura ili ako postane obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit ili ako dobrovoljno odabere organizacijski oblik OPG-a i pripadajući status jer se ima namjeru u idućoj kalendarskoj godini baviti gospodarskom djelatnosti poljoprivrede u ekonomskoj veličini gospodarstva većoj od kunske protuvrijednosti izražene u stranoj valuti od 3.000 eura, mora do 15. svibnja iduće kalendarske godine podnijeti zahtjev za upis u Upisnik OPG-ova sukladno ovom Zakonu.

Odabir statusa OPG-a

Članak 17.

(1) Status OPG-a obvezno se odabire pri upisu u Upisnik OPG-ova.

(2) Ovisno o dopunskim djelatnostima OPG može odabrati jedan od slijedećih statusa:

a) OPG za proizvodnju koji obavlja gospodarske djelatnosti poljoprivrede obradom zemljišta, uzgojem bilja i/ili držanjem stoke

b) OPG za proizvodnju i preradu koji obavlja gospodarske djelatnosti poljoprivrede obradom zemljišta, uzgojem bilja i/ili držanjem stoke te s poljoprivredom vezane dopunske djelatnosti

proizvodnje vlastitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda temeljem ispunjavanja uvjeta za dopunske djelatnosti OPG-a

c) OPG za proizvodnju i usluge koji obavlja gospodarske djelatnosti poljoprivrede obradom zemljišta, uzgojem bilja i/ili držanjem stoke te pruža s poljoprivredom vezane uslužne dopunske djelatnosti temeljem ispunjavanja uvjeta za dopunske djelatnosti OPG-a ili

d) OPG za proizvodnju, preradu i usluge koji obavlja gospodarske djelatnosti poljoprivrede obradom zemljišta, uzgojem bilja i/ili držanjem stoke te s poljoprivredom vezane dopunske djelatnosti proizvodnje vlastitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i pruža s poljoprivredom vezane uslužne dopunske djelatnosti temeljem ispunjavanja uvjeta za obavljanje dopunske djelatnosti OPG-a.

(3) Status OPG-a može se mijenjati odabirom većeg ili manjeg broja dopunskih djelatnosti sukladno članku 14. ovoga Zakona.

(4) Odabirom statusa OPG-a iz stavka 2. ovoga članka preuzimaju se obveze i stječu se prava koja su propisana odredbama ovoga Zakona te zakona kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike.

IV. TVRTKA OPG-a

Članak 18.

(1) Tvrtka OPG-a je ime pod kojim OPG posluje i pod kojim sudjeluje u pravnom prometu.

(2) Tvrtka OPG-a se vodi u Upisniku OPG-ova te sadrži naziv OPG-a, ime i prezime nositelja OPG-a, sjedište OPG-a, a može sadržavati i posebne oznake.

(3) OPG može upotrebljavati i skraćenu tvrtku OPG-a koja sadrži samo naziv OPG-a i sjedište.

(4) Tvrtka OPG-a se mora vidljivo istaknuti na adresi sjedišta OPG-a i na izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a u kojima se obavlja djelatnost izvan sjedišta OPG-a te na sredstvima i/ili mjestima na kojima se djelatnost obavlja ako se radi o djelatnostima na otvorenom.

(5) Nakon prestanka obavljanja djelatnosti u sjedištu OPG-a, odnosno izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a, OPG je dužan ukloniti tvrtku OPG-a.

(6) Odredbe zakona koji uređuje trgovačka društva, a koje se odnose na tvrtku odgovarajuće se primjenjuju na tvrtku OPG-a ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Sjedište OPG-a

Članak 19.

(1) Sjedište OPG-a je adresa na kojoj OPG posluje i koja se vodi u Upisniku OPG-ova.

(2) Sjedište OPG-a u pravilu je mjesto prebivališta ili boravišta nositelja OPG-a.

(3) Ako se za obavljanje pretežite djelatnosti OPG-a zahtijeva poseban prostor, sjedište OPG-može biti mjesto u kojemu OPG obavlja pretežitu djelatnost.

(4) Za OPG iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona sjedište OPG-a se određuje prema mjestu u kojemu OPG obavlja pretežitu djelatnost.

(5) OPG može promijeniti sjedište OPG-a.

(6) Sjedište OPG-a i promjena sjedišta OPG-a prijavljuje se u roku od 15 dana od nastanka promjene, elektroničkim putem na propisanom obrascu zahtijeva za upis Agenciji za plaćanja, koja o tome donosi rješenje, a po izvršnosti rješenja upisuje sjedište ili promjenu sjedišta OPG-a u Upisnik OPG-ova.

Izdvojeni pogoni/proizvodne jedinice OPG-a

Članak 20.

(1) OPG može obavljati gospodarsku djelatnost poljoprivrede u više izdvojenih pogona/proizvodnih jedinica OPG-a.

(2) Pod izdvojenim pogonom/proizvodnom jedinicom OPG-a u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se jedan ili više međusobno odvojenih prostora u kojima se obavlja gospodarska djelatnost poljoprivrede odnosno koji OPG koristi za obavljanje te djelatnosti, a nalazi se izvan sjedišta OPG-a.

(3) Izdvojeni pogoni/proizvodna jedinica OPG-a vode se na temelju rješenja o upisu OPG-a u Upisniku OPG-ova, a početak obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede u izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a, odnosno prestanak obavljanja te djelatnosti u izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a mora se prijaviti u roku od 15 dana od nastanka promjene Agenciji za plaćanja.

(4) Agencija za plaćanja ima pravo uvida i provjere u ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, prije donošenja rješenja o upisu izdvojenog pogona/proizvodne jedinice OPG-a u Upisnik OPG-ova, odnosno prije upisa početka rada ili pri upisu svake promjene vezane uz izdvojeni pogon/proizvodnu jedinicu OPG-a u Upisnik OPG-ova.

(5) Izdvojenim pogonom/proizvodnom jedinicom u smislu ovoga Zakona ne smatraju se zemljište i nasadi, odnosno objekti za skladištenje, objekti za smještaj i čuvanje strojeva i alata koji se nalaze izvan sjedišta OPG-a.

OPG s jednim članom

Članak 21.

Nositelj OPG-a koji nema članove obiteljskog kućanstva te je ujedno jedini član OPG-a (u daljnjem tekstu: nositelj OPG-a koji je samac) može prilikom upisa u Upisnik OPG-ova odrediti privremenog nositelja OPG-a za slučaj gubitka radne, odnosno poslovne sposobnosti

ili za slučaj smrti i to iz redova krvnih srodnika u pravoj i/ili pobočnoj liniji ili slobodnim odabirom pojedine osobe uz njen pristanak.

Zajednički OPG

Članak 22.

(1) Dvije ili više fizičkih osoba koje su obiteljski povezane, a ne žive u istom obiteljskom kućanstvu radi učinkovitijeg obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede mogu osnovati zajednički OPG.

(2) Međusobni odnosi osoba iz stavka 1. ovoga članka uređuju se ugovorom u pisanom obliku.

(3) Na ugovor iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se propisi kojima se uređuje ugovor o ortaštvu.

(4) OPG iz stavka 1. ovoga članka posluje pod zajedničkom tvrtkom, a fizičke osobe koje su sunositelji OPG-a prema ugovoru iz stavka 2. ovoga članka smatraju se članovima OPG-a sukladno ovom Zakonu.

(5) Odredbe ovoga Zakona, koje se odnose na određivanje nositelja OPG-a, upis u Upisnik OPG-ova, upis dopunske djelatnosti OPG-a, koje se odnose na OPG čiji su članovi u obiteljskom kućanstvu, odgovarajuće se primjenjuju i na OPG koji zajednički osnivaju fizičke osobe koje su obiteljski povezane, a ne žive u obiteljskom kućanstvu.

(6) Ako fizička osoba pristupi u zajednički OPG ili istupa iz zajedničkog OPG-a, obavljanje djelatnosti OPG-a se nastavlja.

(7) Ako iz zajedničkog OPG-a istupe svi članovi osim nositelja OPG-a, OPG može nastaviti s radom i zadržati jedinstveni matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva OPG-a (u daljnjem tekstu: MIBPG), a prestanak postojanja zajedničkog OPG-a prijavljuje se kao promjena sukladno članku 40. ovoga Zakona.

V. RAD NA OPG-u

Članak 23.

(1) Radom na OPG-u članovi OPG-a i radnici mogu ostvarivati prava i obveze iz radnog odnosa ako ta prava ne ostvaruju po drugoj osnovi.

(2) U skladu s propisima o mirovinskom osiguranju, nositelj OPG-a i članovi OPG-a koji obavljaju gospodarsku djelatnost poljoprivrede kao jedino ili glavno zanimanje, upisom u Upisnik OPG-ova postaju obveznici mirovinskog osiguranja.

(3) U skladu s propisima o zdravstvenom osiguranju, nositelj OPG-a i članovi OPG-a koji obavljaju gospodarsku djelatnost poljoprivrede kao jedino ili glavno zanimanje, upisom u Upisnik OPG-ova postaju obveznici zdravstvenog osiguranja.

OPG kao poslodavac

Članak 24.

(1) Gospodarsku djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti na OPG-u može obavljati nositelj OPG-a samostalno i kao poslodavac.

(2) Osobe koje u svojstvu radnika obavljaju poslove za OPG, odnosno nositelja OPG-a kao poslodavca u vrijeme trajanja radnog odnosa ili u vrijeme sezonskog obavljanja poslova uspostavljaju svojstvo osiguranika.

(3) OPG, odnosno nositelj OPG-a kao poslodavac može bez zapreke s radnikom sklapati ugovor o radu za obavljanje stalnih, privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova registriranih djelatnosti OPG-a.

(4) Nositelj OPG-a kao poslodavac može bez zapreke, sa sezonskim radnikom na OPG-u sklapati ugovor o radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, predajom i prihvatom vrijednosnog kupona i za obavljanje onih sezonskih poslova na OPG-u koji se odnose na pružanje usluga i na prodaju na malo izvan prodavaonica, vlastitog sezonski sakupljenog ili proizvedenog uroda, proizvoda ili kulture, odnosno ulovljene ribe i drugih vodenih organizama.

Pomoć u povremenim, privremenim i sezonskim poslovima na OPG-u

Članak 25.

(1) Nositelju OPG-a u obavljanju svih poslova gospodarske djelatnosti poljoprivrede na OPG-u mogu pomagati članovi obiteljskog kućanstva, bez obveze zasnivanja radnog odnosa.

(2) Nositelju OPG-a u obavljanju privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi mogu pomagati članovi obitelji, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi sukladno posebnom propisu koji uređuje poticanje zapošljavanja.

Pružanje usluga na OPG-u

Članak 26.

(1) OPG pruža usluge u poljoprivredi ili usluge u okviru upisane dopunske djelatnosti OPG-a.

(2) Pri pružanju usluga korištenjem radnih strojeva i alata mogu sudjelovati nositelj OPG-a, članovi OPG-a i radnici na OPG-u.

(3) Pri pružanju turističkih i ugostiteljskih usluga na OPG-u te pružanje ostalih sadržaja i aktivnosti na OPG-u mogu sudjelovati nositelj OPG-a, članovi OPG-a, članovi obiteljskog kućanstva i radnici na OPG-u.

(4) O pružanju usluga OPG-a vodi se evidencija iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona.

Prodaja vlastitih proizvoda OPG-a

Članak 27.

(1) Vlastite poljoprivredne proizvode proizvedene na OPG-u, krajnjem potrošaču ili kupcu/otkupljivaču mogu prodavati nositelj OPG-a, članovi OPG-a i radnici na OPG-u.

(2) OPG prodaje vlastite poljoprivredne proizvode proizvedene na OPG-u:

- prodajom na veliko registriranim fizičkim i pravnim osobama koje neposredno otkupljuju poljoprivredne proizvode za preradu ili daljnju prodaju (neposredno na OPG-u ili na mjestima organiziranog otkupa) te prodajom na tržnicama na veliko
- izravnom prodajom maloprodajnim objektima koji izravno opskrbljuju krajnjeg potrošača (uključujući i ugostiteljske objekte) i
- izravnom prodajom kroz kratke lance opskrbe krajnjih potrošača kao što je prodaja na malo izvan prodavaonice (prodaja na štandovima i klupama na tržnicama na malo i izvan tržnica na malo, prigodna prodaja na sajmovima, izložbama, priredbama, izletištima, na štandovima unutar trgovačkih centara, ustanova i slično), prodajom na daljinu putem oglasa u medijima uz dostavu potrošaču, pokretnom prodajom te prodajom putem automata OPG-a, prodajom na vlastitom prodajnom kiosku OPG-a i prodajom na prostoru vlastitog OPG-a.

(3) OPG nije dužan isticati početak i završetak radnog vremena OPG-a, niti prilikom prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na OPG-u.

(4) Nositelj OPG-a obavezan je voditi evidenciju o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na OPG-u i evidenciju o pruženim uslugama OPG-a te o tome izvještavati Ministarstvo i Agenciju za plaćanja.

(5) Način vođenja evidencija iz stavka 4. ovoga članka te način i rokovi izvještavanja Ministarstva i Agencije za plaćanja o proizvodnji i prodaji proizvoda proizvedenih na OPG-u i o pruženim uslugama OPG-a, pravilnikom će propisati ministar.

VI. ČLANOVI OPG-a

Članak 28.

(1) Članovi istog obiteljskog kućanstva mogu biti članovi samo jednog OPG-a i u svojstvu člana OPG-a obvezno se upisuju u Upisnik OPG-ova.

(2) Članovi istog obiteljskog kućanstva mogu osnovati samo jedan OPG.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka član istog obiteljskog kućanstva koji je korisnik mirovine ili redoviti učenik ili student ili obvezno osiguran po drugoj osnovi se dobrovoljno upisuje i vodi u Upisniku OPG-ova, odnosno obvezno se upisuje ako se u Upisnik OPG-ova upisuju resursi koji su imovina u njegovom vlasništvu.

(4) Članovi obitelji koji nisu članovi istog obiteljskog kućanstva mogu biti članovi samo jednog zajedničkog OPG-a iz članka 22. ovoga Zakona.

(5) Članovi OPG-a mogu biti punoljetne i poslovno sposobne osobe.

(6) Članovi OPG-a prilikom upisa u Upisnik OPG-ova dobrovoljno izabiru i imenuju nositelja OPG-a.

Nositelj OPG-a

Članak 29.

(1) Nositelj OPG-a je fizička osoba član OPG-a koja se u svojstvu odgovorne osobe vodi u Upisniku OPG-ova.

(2) Nositelj OPG-a mora biti punoljetna i poslovno sposobna osoba.

(3) Nositelj OPG-a može biti nositelj u samo jednom OPG-u.

(4) Nositelj OPG-a ne može biti član OPG-a u drugom OPG-u.

(5) Nositelj OPG-a ne može biti osoba koja ima registrirani obrt za djelatnost poljoprivrede i šumarstva prema posebnom zakonu.

(6) Nositelj OPG-a ne može biti fizička osoba koja je vlasnik više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi registriranoj za poljoprivrednu djelatnost ili je predsjednik uprave ili odgovorna osoba trgovačkog društva ili druge pravne osobe registrirane za poljoprivrednu djelatnost, odnosno zakonski je zastupnik pravne osobe i/ili ima većinski udjel u pravnoj osobi registriranoj za tu djelatnost, obuhvaćajući i slučajeve neizravnog vlasništva i prava odlučivanja.

Privremeni nositelj OPG-a

Članak 30.

(1) Privremeni nositelj OPG-a u slučajevima i prema volji nositelja OPG-a koji je samac i koji ga je odredio sukladno članku 21. ovoga Zakona, privremeno upravlja OPG-om sukladno članku 42. ovoga Zakona.

(2) Privremeni nositelj OPG-a mora biti punoljetna i poslovno sposobna osoba.

(3) Privremeni nositelj može biti nositelj ili član drugog OPG-a.

VII. ZAHTJEV ZA UPIS U UPISNIK OPG-a

Članak 31.

(1) Postupak upisa u Upisnik OPG-ova iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona pokreće nositelj OPG-a podnošenjem zahtjeva za upis iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona, a uz zahtjev za upis se prilažu dokazi o raspoloživim proizvodnim resursima za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede.

(2) Proizvodni resursi koji se upisuju u Upisnik OPG-ova moraju uključivati one resurse koji su korišteni pri izračunu ekonomske veličine gospodarstva.

(3) Proizvodni resursi za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede upisuju se u Upisnik OPG-ova na temelju popisa resursa na propisanom obrascu koji se prilaže uz zahtjev za upis i koji potpisuju nositelj i svi članovi OPG-a.

(4) Uz zahtjev za upis prilaže se na propisanom obrascu izjava o odabiru i imenovanju nositelja OPG-a i suglasnost za zastupanje koju potpisuju imenovani nositelj OPG-a i članovi OPG-a koji ga dobrovoljno odabiru.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka nositelj OPG-a koji je samac iz članka 21. ovoga Zakona samo potpisuje zahtjev za upis.

(6) Nositelj OPG-a koji je samac iz članka 21. ovoga Zakona dužan je uz zahtjev za upis iz stavka 1. ovoga članka na propisanom obrascu priložiti potpisanu suglasnost imenovane osobe o prihvatanju svojstva privremenog nositelja.

(7) Za upis u Upisnik OPG-ova jedne ili više dopunskih djelatnosti iz članka 13. ovoga Zakona podnosi se elektroničkim putem ili izravno Agenciji za plaćanja koja provjerava ispunjavanje općih i posebnih uvjeta za tu djelatnost ako su utvrđeni posebnim propisima kojima se uređuje ta djelatnost.

(8) Zahtjev za upis u Upisnik OPG-ova nositelj OPG-a podnosi elektroničkim putem ili izravno Agenciji za plaćanja.

Rješenje o upisu u upisnik OPG-ova

Članak 32.

(1) Na temelju podnesenog zahtjeva za upis iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona Agencija za plaćanja donosi rješenje iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Agencija za plaćanja donijet će rješenja iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(3) Datum izvršnosti rješenja o upisu u Upisnik OPG-ova smatra se datumom početka obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede u organizacijskom obliku OPG-a, odnosno početkom važenja prijavljenih promjena podataka u Upisniku OPG-ova.

(4) Žalba protiv rješenja o upisu u Upisnik OPG-ova ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Agencija za plaćanja podatke upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona.

(6) Način provedbe upisa podataka i evidentiranja promjena podataka u Upisniku OPG-ova, pravilnikom će propisati ministar.

Članak 33.

(1) Rješenjem iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, OPG-u se određuje i dodjeljuje MIBPG.

(2) MIBPG i osobni identifikacijski broj nositelja (u daljnjem tekstu: OIB nositelja) OPG-a su obvezni podaci koji moraju biti sadržani u upisnicima, registrima ili evidencijama koje vodi Ministarstvo i/ili ustanove u poljoprivredi.

(3) U rješenju iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona se navode podaci o tvrtki OPG-a, sjedištu OPG-a, ime i prezime i OIB nositelja, status OPG-a, dopunske djelatnosti na OPG-u, podaci o članovima OPG-a, podaci o izdvojenim pogonima/proizvodnim jedinicama te drugi podaci koji moraju biti sadržani u Upisniku OPG-ova.

VIII. PROMJENE NA OPG-u KOJE SE PRIJAVLJUJU U UPISNIK OPG-ova

Promjena nositelja OPG-a

Članak 34.

(1) Članovi OPG-a koji su članovi obiteljskog kućanstva mogu u bilo kojem trenutku svojom odlukom odrediti novog nositelja OPG-a i u tom slučaju se zadržava MIBPG OPG-a.

(2) Po ostvarivanju prava na mirovinu ranijeg nositelja OPG-a krvni srodnici u pravoj i/ili pobočnoj liniji mogu svojom odlukom za novog nositelja OPG-a imenovati člana obiteljskog kućanstva ili člana obitelji te se u tom slučaju zadržava MIBPG OPG-a.

Članak 35.

Nakon smrti nositelja OPG-a proizvodni resursi OPG-a nasljeđuju se, a članovi OPG-a preminulog nositelja OPG-a koji su članovi obiteljskog kućanstva mogu nastaviti gospodarsku djelatnost poljoprivrede samostalnim radom na OPG-u, ali moraju sukladno članku 34. stavku 1. ovoga Zakona imenovati novog nositelja OPG-a koji sukladno članku 36. ovoga Zakona prijavljuje promjenu Agenciji za plaćanja.

Članak 36.

(1) Promjena nositelja OPG-a iz članaka 34. i 35. ovoga Zakona prijavljuje se po odabiru novog nositelja OPG-a u roku 15 dana od nastale promjene Agenciji za plaćanja najbližoj obzirom na odabrano sjedište, odnosno prebivalište prethodnog nositelja OPG-a, neovisno o mjestu prebivališta novog nositelja OPG-a ili prema mjestu obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede radi unosa promjena u Upisnik OPG-ova.

(2) Novi nositelj OPG-a mora udovoljavati uvjetima iz članka 29. ovoga Zakona.

(3) Promjenom nositelja OPG-a sva prava i obveze koje proizlaze iz odredbi ovoga Zakona prenose se sa prethodnog nositelja OPG-a na novog nositelja OPG-a.

(4) Novi nositelj OPG-a preuzima u svoje poslovne knjige cjelokupnu poslovnu aktivnost OPG-a.

(5) Na novog nositelja OPG-a se prenose svi ugovori o radu radnika OPG-a koji je predmet prijenosa uz odgovarajuću primjenu odredbi posebnog propisa o radu.

(6) Promjena nositelja OPG-a iz stavka 1. ovoga članka se prijavljuje Agenciji za plaćanja uz zahtjev za upis s propisanim dokazom koja o tome donosi rješenje i promjenu nositelja OPG-a upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja.

Prijava aktivnosti privremenog nositelja OPG

Članak 37.

(1) Privremeni nositelj OPG-a prijavljuje nastalu promjenu u roku 15 dana od nastale promjene Agenciji za plaćanja koja o tome donosi rješenje, a promjenu upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja, a u tom se slučaju imenovanjem privremenog nositelja zadržava MIBPG OPG-a.

(2) Po određivanju pravnog slijednika OPG-a prijavljuje se promjena nositelja OPG-a sukladno članku 36. stavku 6. ovoga Zakona.

Promjene članova OPG-a

Članak 38.

Svaka promjena broja članova OPG-a upisanih u Upisnik OPG-ova prijavljuje se na propisanom obrascu u roku od 15 dana od nastanka promjene Agenciji za plaćanja koja o tome donosi rješenje i promjenu upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja.

Ostale promjene na OPG-u

Članak 39.

(1) Svaka promjena u raspolaganju proizvodnim resursima upisanim u Upisnik OPG-ova prijavljuje se na propisanom obrascu u roku od 15 dana od nastanka promjene Agenciji za plaćanja koja o tome donosi rješenje, a promjenu upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja.

(2) Svaka promjena vezana uz početak ili završetak rada izdvojenog pogona/proizvodne jedinice OPG-a prijavljuje se Agenciji za plaćanja na propisanom obrascu u roku od 15 dana od nastanka promjene koja o tome donosi rješenje, a promjenu upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja.

Promjene u zajedničkom OPG-u

Članak 40.

(1) Istupanje fizičke osobe iz zajedničkog OPG-a i pristupanje novih fizičkih osoba u zajednički OPG prijavljuje se na propisanom obrascu u roku od 15 dana od nastanka promjene Agenciji za plaćanja, koja o tome donosi rješenje, a promjenu upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja.

(2) Promjena kapaciteta zajedničkog OPG-a koja nastaje uslijed istupanja fizičke osobe iz zajedničkog OPG-a ili pristupanja novih fizičkih osoba u OPG prijavljuje se na propisanom obrascu u roku od 15 dana od nastanka promjene, Agenciji za plaćanja koja o tome donosi rješenje i promjenu upisuje u Upisnik OPG-ova po izvršnosti rješenja.

IX. ODGOVORNOST ZA OBVEZE OPG-a

Članak 41.

(1) Za obveze koje nastaju u obavljanju gospodarske djelatnosti poljoprivrede odgovaraju nositelj OPG-a cjelokupnom svojom imovinom te članovi OPG-a kao solidarni jamci.

(2) Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine protiv nositelja OPG-a ne može se provesti na dijelu poljoprivrednih resursa upisanih u Upisnik OPG-ova koji su nužni za obavljanje njegove gospodarske djelatnosti poljoprivrede ako mu je ta djelatnost glavni izvor sredstava za život, te u onim stvarima i pravima na kojima se protiv njega ne bi mogla provesti kad ne bi obavljao gospodarske djelatnosti poljoprivrede.

(3) Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine protiv nositelja OPG-a i članova OPG-a ne može se provesti na nekretnini koja je u vlasništvu nositelja OPG-a i članova OPG-a, a u kojoj ovršenik stanuje u opsegu nužnom za zadovoljavanje osnovnih stambenih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

(4) U slučaju kada je tražbina manja od 20.000,00 kuna, radi zaštite od ovrhe na poljoprivrednim resursima kao nekretninama ili pokretninama, prije pokretanja ovrhe temeljem dobrovoljnog pravnog posla mora se provesti postupak mirenja sukladno posebnom propisu kojim se uređuje postupak mirenja.

(5) U slučaju kada OPG posjeduje žive životinje, radi osiguravanja održivosti osnovnih aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu, omogućava se otvaranje zaštićenog računa kojim se onemogućava pljenidba dijela novčanih sredstava nositelja OPG-a koja su namijenjena za opskrbu hranom i druge skrbi za žive životinje a radi potrebe osiguranja redovnog financiranja opskrbe hrane i druge skrbi za žive životinje.

Odgovornost privremenog nositelja OPG-a

Članak 42.

(1) Prava i obveze privremenog nositelja OPG-a se odnose na odvijanje tekuće proizvodnje i privremenog su karaktera, a privremeni nositelj je odgovoran za pravilnu skrb o stoci sukladno posebnom propisu o dobrobiti životinja te za pravilnu primjenu i evidentiranje agrotehničkih zahvata ako su propisani posebnim propisima.

(2) Privremeni nositelj OPG-a ima odgovornost prema pravnim sljednicima, nasljednicima nositelja i privremeno je odgovoran da pažnjom dobrog gospodarstvenika pravilno skrbi i upravlja proizvodnim resursima OPG-a, najduže do imenovanja pravnog sljednika (preminulog) nositelja, odnosno imenovanja novog nositelja ili do prestanka rada OPG-a.

(3) Privremeni nositelj OPG-a nema odgovornost za prethodno nastale obveze (preminulog) nositelja ili za obveze za koje sukladno posebnom propisu o nasljeđivanju preuzimaju nasljednici (preminulog) nositelja.

(4) Ako privremeni nositelj OPG-a postupi protivno odredbama ovoga Zakona, odgovara cjelokupnom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

X. PRESTANAK RADA OPG-a

Članak 43.

(1) OPG može prestati obavljati gospodarsku djelatnost poljoprivrede:

- a) odjavom po odluci nositelja OPG-a
- b) odjavom zbog propasti resursa OPG-a.

(2) Odjava OPG-a u skladu sa stavkom 1. ovoga članka se prijavljuje Agenciji za plaćanja, koja o tome donosi rješenje, a po izvršnosti rješenja upisuje odjavu OPG-a u Upisnik OPG-ova.

(3) Po izvršnosti rješenja iz stavka 2. ovoga članka prestaju prava i obveze nositelja OPG-a stečena temeljem ovoga Zakona.

(4) Promjena u raspolaganju proizvodnim resursima OPG-a koja nastaje prestankom rada OPG-a prijavljuje se u roku 15 dana od podnošenja odjave iz stavka 1. točke a) ili točke b) ovoga članka Agenciji za plaćanja koja o tome donosi rješenje, a po izvršnosti rješenja promjenu upisuje u Upisnik OPG-ova.

Promjena organizacijskog oblika i/ili statusa OPG-a po sili zakona

Članak 44.

(1) Organizacijski oblik OPG-a prestaje po sili zakona:

1. smrću nositelja OPG-a ako nasljednici ne nastave djelatnosti OPG-a na temelju članka 35. ovoga Zakona
2. ako nasljednici nositelja OPG-a propuste rok iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona
3. ako nadležno tijelo utvrdi da je promjena nositelja OPG-a iz članka 36. stavka 6. ovoga Zakona prijavljena na temelju nevjerodostojnih isprava i
4. pravomoćnošću rješenja nadležnog suda o zaključenju stečajnog postupka (postupak stečaja potrošača nad nositeljem OPG-a).

(2) Agencija za plaćanja rješenjem utvrđuje prestanak organizacijskog oblika OPG-a po sili zakona, a po izvršnosti rješenja briše OPG iz Upisnika OPG-ova.

(3) Status OPG-a mijenja se po sili zakona:

1. ako nadležno tijelo utvrdi da istupanjem člana OPG-a prestali postojati uvjeti za obavljanje dopunske djelatnosti i
2. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je dopunska djelatnost prijavljena na temelju nevjerodostojnih isprava.

(4) Agencija za plaćanja rješenjem utvrđuje prestanak statusa OPG-a po sili zakona, a po izvršnosti rješenja briše dopunsku djelatnost i mijenja status OPG u Upisniku OPG-ova.

XI. ODNOS PREMA DRUGIM TIJELIMA

Članak 45.

Agencija za plaćanja dužna je podatke o izvršnim rješenjima iz članka 7. stavka 4. i članka 44. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona u vezi s upisom i promjenom podataka u Upisniku OPG-a dostavljati nadležnom tijelu za poslove financija, nadležnim inspekcijama u poljoprivredi, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje te Državnom zavodu za statistiku i Hrvatskoj poljoprivrednoj komori.

XII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Upravni nadzor

Članak 46.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

(2) Ako Ministarstvo u provedbi upravnog nadzora utvrdi da postoje propusti ili nepravilnosti u radu Agencije za plaćanja u obavljanju javnih ovlasti povjerenih ovim Zakonom, poduzet će mjere radi otklanjanja istih.

Inspekcijski nadzor

Članak 47.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode poljoprivredni inspektori.

Članak 48.

(1) Nadležni poljoprivredni inspektor rješenjem će privremeno zabraniti OPG-u, odnosno nositelju OPG-a, obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede dok ne ukloni utvrđene nedostatke, odnosno nepravilnosti, ako u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da OPG:

– obavlja gospodarsku djelatnost poljoprivrede suprotno rješenju iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona

– obavlja dopunske djelatnosti koje nisu navedene u rješenju iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Mjera privremene zabrane obavljanja dopunske djelatnosti iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka donosi se samo za onaj dio za koji je utvrđen nedostatak, odnosno nepravilnost.

Prekršajne odredbe

Članak 49.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj nositelj OPG-a:

1. ako obavlja gospodarsku djelatnost poljoprivrede proizvodnim resursima koji nisu upisani u Upisnik OPG-ova (članak 12. stavak 1.)
2. ako tvrtku OPG-a vidljivo ne istakne na adresi sjedišta OPG-a i na izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a u kojima se obavlja djelatnost izvan sjedišta OPG-a te na sredstvima i/ili mjestima na kojima se djelatnost obavlja ako se radi o djelatnostima na otvorenom (članak 18. stavak 4.)
3. ako u slučaju prestanka obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede u sjedištu, odnosno izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a ne ukloni tvrtku OPG-a (članak 18. stavak 5.)
4. ako u propisanom roku ne prijavi promjenu sjedišta OPG-a na propisan način (članak 19. stavak 6.)
5. ako u propisanom roku ne prijavi početak obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede u izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a, odnosno prestanak obavljanja te djelatnosti u izdvojenom pogonu/proizvodnoj jedinici OPG-a na propisan način (članak 20. stavak 3.)
6. ako ne vodi evidenciju o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na OPG-u i evidenciju o pruženim uslugama OPG-a sukladno pravilniku iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona te o tome u propisanim rokovima ne izvještava Ministarstvo i Agenciju za plaćanja na propisan način (članak 27. stavak 4.)
7. ako u propisanom roku ne prijavi promjenu nositelja OPG-a na propisan način (članak 36. stavak 1.)
8. ako u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu članova OPG-a na propisan način (članak 38.)
9. ako u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu proizvodnih resursa OPG-a na propisan način (članak 39. stavak 1.)
10. ako u propisanom roku ne prijavi promjenu vezanu uz početak ili završetak rada izdvojenog pogona/proizvodne jedinice OPG-a na propisan način (članak 39. stavak 2.)

11. ako u propisanom roku ne prijavi promjenu članova zajedničkog OPG-a na propisan način (članak 40. stavak 1.) i

12. ako u propisanom roku ne prijavi promjenu kapaciteta zajedničkog OPG-a na propisan način (članak 40. stavak 2.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se naplatiti i novčana kazna na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od 700,00 kuna.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje provedbenih propisa

Članak 50.

Ministar će donijeti pravilnike iz članka 7. stavka 6., članka 8. stavka 3., članka 12. stavka 6., članka 13. stavka 3., članka 27. stavka 5. i članka 32. stavka 6. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Propisi doneseni na temelju zakona kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike koji ostaju na snazi

Članak 51.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 50. ovoga Zakona ostaju na snazi u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona sljedeći propisi doneseni na temelju propisa kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike:

- Pravilnik o Upisniku poljoprivrednih gospodarstava (Narodne novine, br. 76/11 i 42/13)
- Pravilnik o dopunskim djelatnostima na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (Narodne novine, broj 76/14) i
- Pravilnik o prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (Narodne novine, br. 76/14 i 82/14 - ispravak).

Usklađivanje uvjeta poslovanja OPG-a

Članak 52.

(1) Postupci koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona pokrenuti povodom zahtjeva za upis u Upisnik poljoprivrednika i ostalih statusnih promjena OPG-a prema posebnom propisu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike dovršit će se prema tom Zakonu.

(2) Fizičke osobe koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona upisane kao OPG u Upisnik poljoprivrednika prema zakonu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike dužne su uskladiti svoj organizacijski oblik i status sukladno ovom Zakonu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz članka 50. ovoga Zakona.

(3) Agencija za plaćanja će pozvati fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka da podnesu zahtjev za upis radi postupka usklađivanja i evidentiranja promjena.

(4) Fizičkoj osobi koja ne uskladi svoje poslovanje sukladno stavku 3. ovoga članka Agencija za plaćanja će rješenjem utvrditi prestanak organizacijskog oblika OPG-a.

Stupanje na snagu zakona

Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

PRILOG

Popis dopunskih djelatnosti koje se mogu obavljati na OPG-u:

1. Proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na OPG-u koja obuhvaća:

- 1.1. proizvodnju poljoprivrednih proizvoda od sirovine pretežito iz vlastite proizvodnje uz kupnju dijela sirovine od drugih poljoprivrednih gospodarstava, sukladno posebnim propisima o hrani
- 1.2. proizvodnju prehrambenih proizvoda od sirovine pretežito iz vlastite proizvodnje uz kupnju dijela sirovine od drugih poljoprivrednih gospodarstava, sukladno posebnim propisima o hrani i
- 1.3. pakiranje i/ili zamrzavanje i/ili sušenje i/ili konzerviranje prehrambenih proizvoda od sirovine pretežito iz vlastite proizvodnje uz kupnju dijela sirovine drugih poljoprivrednih gospodarstava, sukladno posebnim propisima o hrani.

2. Izrada neprehrambenih proizvoda i predmeta opće uporabe na OPG-u koja obuhvaća:

- 2.1. izradu proizvoda od drva i pluta od pretežito vlastite sirovine povezano sa zanimanjima tradicijskih obrta i/ili tradicijskim vještinama
- 2.2. izradu proizvoda od slame i drugih pletarskih materijala (bambus, ratan, trska, rogoz, vrbovo pruće, rafija, očišćena, bijeljena ili bojena slama žitarica te lipova kora) povezano sa zanimanjima tradicijskih obrta i/ili tradicijskim vještinama
- 2.3. izradu rukotvorina, nakita, igračaka i suvenira od tkanine, kamena, gline, stakla i drugih materijala povezano sa zanimanjima tradicijskih obrta i/ili tradicijskim vještinama
- 2.4. izradu proizvoda od pčelinjeg voska, sapuna, drugih neprehrambenih proizvoda i predmeta opće upotrebe povezano sa zanimanjima tradicijskih obrta i/ili tradicijskim vještinama
- 2.5. izradu eteričnih ulja, kozmetičkih proizvoda i drugih neprehrambenih proizvoda i predmeta opće upotrebe povezano sa tradicijskim vještinama
- 2.6. izradu proizvoda od konca i vune (pletanje, vezenje, kukičanje, proizvodnja proizvoda od čipke, proizvoda od filcane vune, izrada tradicijske odjeće i narodnih nošnji) povezano sa zanimanjima tradicijskih obrta i/ili tradicijskim vještinama
- 2.7. izradu proizvoda od svježeg i sušenog cvijeća i drugog bilja povezano sa zanimanjima tradicijskih obrta i/ili tradicijskim vještinama i
- 2.8. izradu ostalih proizvoda od drva (cijepani kolci; drveni kolci i stupovi, zašiljeni ali uzdužno nepiljeni) te izrada, pakiranje, obrada, prerada ogrjevnog drva u obliku oblica, cjepanica, pruća, snopova ili sličnih oblika (paletiranje, briketiranje, piletiranje).

3. Pružanje ugostiteljskih, turističkih i ostalih usluga na OPG-u koje obuhvaća:

- 3.1. pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u sukladno posebnim propisima koji uređuju ugostiteljsku djelatnost

3.2. pružanje usluga u turizmu sukladno posebnim propisima koji uređuju usluge u turizmu

3.3. pružanje ostalih usluga OPG-a:

3.3.1. pružanje usluga s poljoprivrednom i šumskom mehanizacijom opremom, uređajima i/ili alatima koje obuhvaćaju rad s traktorima i drugim poljoprivrednim strojevima u komunalnim poslovima

3.3.2. pružanje usluga s poljoprivrednom i šumskom mehanizacijom opremom, uređajima i/ili alatima u građevinskim poslovima

3.3.3. usluge u šumarstvu s poljoprivrednom i šumskom mehanizacijom, opremom, uređajima i/ili alatima

3.3.4. usluge sa radnim životinjama u poljoprivrednim i šumsko-gospodarskim poslovima

3.3.5. usluge sa radnim životinjama u ostalim aktivnostima povezano s ruralnim običajima i/ili tradicijskim vještinama

3.3.6. usluge, aktivnosti i savjeti vezani uz držanje životinja, uzgoj bilja i preradu poljoprivrednih proizvoda i

3.3.7. ostale usluge i aktivnosti u korištenju raspoloživih radnih resursa gospodarstva.

4. Pružanje ostalih sadržaja i aktivnosti na OPG-u koje obuhvaćaju:

4.1. omogućavanje stjecanja znanja i vještina o uzgoju bilja i životinja

4.2. omogućavanje organiziranja tečajeva za izradu tradicijskih proizvoda i rukotvorina

4.3. omogućavanje edukacijskih praktikuma i/ili omogućavanje održavanja radionica, tečajeva, seminara i edukacija iz registrirane dopunske djelatnosti OPG-a

4.4. proizvodnju i isporuku energije iz obnovljivih izvora od poljoprivredne i/ili šumske biomase, stajskog gnoja, gnojovke, gnojnice, drugih izvora biomase, vode, vjetra i sunca do snage 1MW nominalne snage generatora (kotla)

4.5. proizvodnju i isporuku organskih gnojiva proizvedenih na OPG-u

4.6. uzgoj i isporuka divljači, rakova, žaba te slatkovodni uzgoj riba i akvakulturu na OPG-u

4.7. uzgoj ostalih nespomenutih biljnih i životinjskih vrsta na OPG-u

4.8. sudjelovanje na manifestacijama prikazivanjem aktivnosti i djelatnosti OPG-a vezanih s ruralnim običajima, zanimanjima tradicijskih obrta i/ili tradicijskim vještinama i

4.9. sakupljanje i/ili preradu samoniklog i ostalog bilja.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka utvrđuje se obuhvat Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (u daljnjem tekstu: Zakon).

Uz članak 2.

Odredbom ovoga članka utvrđuje se okvir za primjenu ovoga Zakona.

Uz članak 3.

Odredbom ovoga članka utvrđuje se strateška važnost obiteljskog poljoprivrednog gospodarstvu (u daljnjem tekstu: OPG) kao organizacijskog oblika.

Uz članak 4.

Odredbom ovoga članka utvrđuju se osnovni ciljevi ovoga Zakona.

Uz članak 5.

Odredbama ovoga članka definiraju se pojmovi i izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji su vezani uz organizacijski oblik i djelatnosti kojima se može baviti OPG.

OPG je gospodarski subjekt u svojstvu fizičke osobe, stoga ujedno predstavlja sam način obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede od strane fizičke osobe. Obzirom da OPG ne može stjecati prava i obveze te ne može biti stranka u postupku, nego je to uvijek fizička osoba – nositelj OPG-a.

Radi osiguranja kontinuiteta aktivnosti i omogućavanja proizvodnje zdravstveno ispravne hrane, radi osiguranja sljedivosti hrane, radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od oštećenja, radi zaštite dobrobiti životinja te radi zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta, nesmetanog korištenja i zaštite prirode i okoliša na OPG-u se mora odrediti nositelj te njegova zamjena (privremeni nositelj) u slučaju trajne bolesti s posljedicom gubitka poslovne i/ili radne sposobnosti ili smrti nositelja što je naročito važno kada je nositelj samac.

Uz članak 6.

Ovim člankom se određuje nadležno i provedbeno tijelo ovoga Zakona.

Uz članke 7. i 8.

Ovim člancima se propisuju okviri institucionalnih nadležnosti Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) koja u svojstvu javne službe u okviru javnih ovlasti kao provedbeno tijelo sudjeluje u provedbi ovoga Zakona te korištenjem raspoložive programske podrške i informatičkih baza podataka vodi Upisnik OPG-ova.

Uz članke 9. i 10.

Ovim člancima se propisuju uvjeti za fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost, a koje raspolažu i koriste resurse za tu djelatnost u Republici Hrvatskoj te imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj ili na teritoriju države članice Europske unije ili države ugovornice Ugovora o europskom gospodarskom prostoru za samostalno i trajno obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede neovisno o sezonskom karakteru pojedinih poljoprivrednih djelatnosti.

Uz članke 11. i 12.

Ovim člancima se propisuje kao osnovni uvjet za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede posjedovanje i korištenje poljoprivrednih resursa, obveza da proizvodni resursi

moraju biti upisani u Upisnik OPG-ova kako bi se mogla osigurati stvarna i dokumentacijska sljedivost proizvoda.

Uz članke 13. i 14.

Ovim člancima se propisuju vrste dopunskih djelatnosti koje se mogu obavljati na OPG-u, posebni uvjeti za obavljanje dopunskih djelatnosti te mogućnost dobrovoljnog odabira dopunskih djelatnosti ako OPG za njih ispunjava propisane uvjete.

Uz članak 15.

Odredbama ovoga članka propisuje se od koje ekonomske veličine gospodarstva OPG mora biti upisan u Upisnik OPG-ova, mogućnost odabira obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede kao glavne ili kao sporedne, odnosno odabir zanimanja poljoprivrednika kao glavnog, jedinog ili sporednog, odnosno dodatnog zanimanja te da ista fizička osoba ne može istovremeno imati poljoprivredni obrt i OPG za obavljanje poljoprivredne djelatnosti.

Uz članak 16.

Kako se ne bi stvorila pravna praznina za OPG-a čija je ekonomska veličina gospodarstva manja od kunske protuvrijednosti iznosa od 3.000 eura, odnosno koja se za osobne potrebe bave poljoprivredom u okviru korištenja prirodnih bogatstava zemlje i prodajom, odnosno zamjenom od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju, a kojima obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede nije glavna djelatnost, odnosno zanimanje poljoprivrednik nije glavno ili jedino zanimanje, odredbom ovoga članka propisuje se mogućnost da se takva obiteljska poljoprivredna gospodarstva upisuju u Upisnik poljoprivrednika koji vodi Agencija za plaćanja sukladno zakonu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike. Na taj se način njihova dosadašnja zatečena prava i obveze ne umanjuju niti ne mijenjaju. Ova poljoprivredna gospodarstva, iako im je ekonomska veličina gospodarstva manja kunske protuvrijednosti iznosa od 3.000 eura prema resursima za poljoprivrednu proizvodnju, mogu dobrovoljno odabrati organizacijski oblik OPG-a i status prema odabiru dopunskih djelatnosti za koje ispunjavaju uvjete sukladno ovom Zakonu. Naime, prema sadašnjim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15 i 120/16) obvezno se osiguravaju poljoprivrednici upisani u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te šumoposjednik i član njegova obiteljskog kućanstva (članak 11. stavak 1. Zakona o mirovinskom osiguranju) - obični poljoprivrednici, koji ne plaćaju porez na dohodak od djelatnosti poljoprivrede. Međutim, oni se obvezno osiguravaju ako nisu osigurani po nekoj drugoj osnovi, što zapravo znači da iako nisu obveznici poreza na dohodak, to im i dalje može biti glavno ili jedino zanimanje za potrebe obveznih osiguranja.

Uz članak 17.

Odredbama ovoga članka propisuje se obveza odabira statusa OPG-a, promjenjivost statusa i utjecaj statusa na prava i obveze OPG-a.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuje se način određivanja tvrtke (naziva) OPG-a.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se način odabira sjedišta OPG-a.

Uz članak 20.

Ovim člankom se propisuju uvjeti za izdvojeni pogon/proizvodnu jedinicu OPG-a.

Uz članak 21.

Ovim člankom definira se posebnost vezana uz OPG koji ima samo jednog člana (samac).

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuju se uvjeti osnivanja zajedničkog OPG-a.

Uz članke 23., 24. i 25.

Ovim člancima propisuju se uvjeti rada na OPG-u, zapošljavanja i pomoći na OPG-u. Ovim člancima se nadalje uređuju pitanja vezana uz mirovinska prava i obveze nositelja, zaposlenika i članova OPG-a, uvjeti zapošljavanja, sezonskog zapošljavanja, uvjeti pomaganja u povremenim i sezonskim poslovima na OPG-u bez zasnivanja radnog odnosa.

Uz članak 26.

Ovim člankom uređuje se pružanje usluga na OPG-u.

Uz članak 27.

Ovim člankom se propisuju uvjeti vezani uz načine prodaje vlastitih proizvoda OPG-a.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisuju se uvjeti vezani uz članove OPG-a.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za nositelja OPG-a.

Uz članak 30.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za privremenog nositelja OPG-a. Privremeni nositelj OPG-a se mora imenovati na OPG-u kada je nositelj OPG-a samac i ujedno jedini član kućanstva, a radi osiguravanja, posebice dobrobiti životinja, potrebno je osigurati odgovarajući kontinuitet skrbi o životinjama te primjenu adekvatnog postupanja s proizvodnjom do određivanja nasljednika ili prestanka rada OPG-a. Važno je pažnjom dobrog gospodarstvenika omogućiti skrb o životinjama i usjevima kroz kontinuirani nastavak rada OPG-a i nakon smrti nositelja OPG-a na način da članovi obiteljskog kućanstva izaberu novog nositelja OPG-a, odnosno u slučajevima kada članova OPG-a nisu članovi obiteljskog kućanstva. Gospodarske djelatnosti poljoprivrede mogu se nastaviti obavljati radom na OPG-u kroz aktivnosti unaprijed imenovanog privremenog nositelja OPG-a.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuje se postupak upisa u Upisnik OPG-ova, zahtjev za upis, resursi koji se upisuju temeljem podnošenja urednog zahtjeva za upis u Upisnik OPG-ova.

Uz članke 32. i 33.

Ovim člancima propisuje se donošenje rješenja, obvezni podaci koje rješenje sadrži i provedba upisa u Upisnik OPG-ova.

Uz članke 34. do 40.

Odredbama ovih članka uređuju se pitanja vezana uz promjene na OPG-u koje se obvezno moraju prijaviti radi evidentiranja u Upisnik OPG-ova, promjena nositelja, početak aktivnosti privremenog nositelja, promjene članova, promjene u resursima i promjene u zajedničkom OPG-u.

Uz članak 41.

Ovim člankom uređuju se pitanja vezana uz odgovornosti za obveze OPG-a.

Uz članak 42.

Ovim člankom uređuju se pitanja odgovornosti privremenog nositelja OPG-a.

Uz članak 43.

Ovim člankom uređuju se pitanja prestanka rada OPG-a.

Uz članak 44.

Ovim člankom uređuju se pitanja promjene organizacijskog oblika i/ili gubitak statusa OPG-a po sili zakona.

Uz članak 45.

Ovim člankom uređuju se pitanja odnosa prema drugim tijelima vezana uz dostavu podataka o izvršnim rješenjima i promjeni podataka u Upisniku OPG-ova nadležnim tijelima za poslove financija, mirovinsko i zdravstveno osiguranje, statistiku i Hrvatskoj poljoprivrednoj komori.

Uz članke 46., 47. i 48.

Ovim člancima propisuje se upravni nadzor koji obavlja Ministarstvo i inspekcijski nadzor nadležne poljoprivredne inspekcije te nadležnosti poljoprivrednih inspektora u provođenju nadzora nad radom OPG-a.

Uz članak 49.

Ovim člankom propisuju se prekršajne odredbe i kazne za prekršaje.

Uz članke 50., 51. i 52.

Ovim člancima propisuju se prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 53.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.